

॥३॥४॥ कमंडलुकलक्षणाः पानपात्रसदृशचिह्नाः ॥५॥६॥ ७॥८॥ ९॥१०॥ ११॥१२॥ १३॥१४॥ १५॥१६॥ १७॥१८॥ १९॥२०॥ २१॥२२॥ २३॥२४॥ २५॥ २६॥ इ० उ० नै० जा० अ० अधिकशततमो
 श्वेताचलनिभाकारो दिव्याभरणभूषितः ॥ सहस्रंधारयन्मूर्ध्नांज्वालाजिह्वोमहाबलः ॥३॥ इह नानाविधाकारानानाविधविभूषणाः ॥ सुरसायाः सुतानागानि
 वसंतिगतव्यथाः ॥४॥ मणिस्वस्तिकचक्रांकाः कमंडलुकलक्षणाः ॥ सहस्रसंख्याबलिनः सर्वरौद्राः स्वभावतः ॥५॥ सहस्रशिरसः केचित्केचित्पंचशताननाः ॥
 शतशीर्षास्तथा केचित्केचित्त्रिशिरसोपि च ॥६॥ द्विपंचशिरसः केचित्केचित्सप्तमुखास्तथा ॥ महाभोगामहाकायाः पर्वताभोगभोगिनः ॥७॥ बहूनीहसह
 स्त्राणि प्रयुतान्यर्बुदानि च ॥ नागानामेकवंशानां यथाश्रेष्ठं तु मे शृणु ॥८॥ वासुकिस्तक्षकश्चैव कर्कोटकधनंजयौ ॥ काली योनदुषश्चैव कंबलाश्वतरावुभौ ॥
 ॥९॥ बाह्यकुंडो मणिर्नागस्तथैवा पूरणः खगः ॥ वामनश्चैलपत्रश्च कुरुरः कुकुणस्तथा ॥१०॥ आर्यको नंदकश्चैव तथा कलशपोतकौ ॥ कैलासकः पिंजरको ना
 गश्चैरावतस्तथा ॥११॥ सुमनोमुखो दधिमुखः शंखो नंदो पनंदकौ ॥ आपः कोटरकश्चैव शिखी निषूरिकस्तथा ॥१२॥ तित्तिरिहंस्तिभद्रश्च कुमुदो माल्यपिंड
 कः ॥ द्वौ पद्मौ पुंडरीकश्च पुष्पो मुद्गरपर्णकः ॥१३॥ करवीरः पीठरकः संवत्तो वृत्त एव च ॥ पिंडारो बिल्वपत्रश्च मूषिकादः शिरीषकः ॥१४॥ दिलीपः शंखशीर्षश्च
 ज्योतिष्को थापराजितः ॥ कौरव्यो धृतराष्ट्रश्च कुदुरः कृशकस्तथा ॥१५॥ विरजाधारणश्चैव सुबाहुर्मुखरोजयः ॥ बधिरांधौ विशुंडिश्च विरसः सुरसस्तथा ॥१६॥
 एते चान्ये च बहवः कस्यपस्यात्मजाः स्मृताः ॥ मातलेपस्य यद्यत्र कश्चित्तेरोचतेवरः ॥१७॥ कण्व उवाच मातलिस्त्वेकमव्यग्रः सततं संनिरीक्ष्य वै ॥ पप्रच्छ
 नारदं तत्र प्रीतिमानिव चाभवत् ॥१८॥ मातलिरुवाच स्थितो य एष पुरतः कौरव्यस्य आर्यकस्य तु ॥ द्युतिमान्दर्शनीयश्च कस्यैष कुलनंदनः ॥१९॥ कः पि
 ता जननी चास्य कतमस्यैष भोगिनः ॥ वंशस्य कस्यैष महान्केतुभूत इव स्थितः ॥२०॥ प्रणिधानेन धैर्येण रूपेण वयसा च मे ॥ मनः प्रविष्टो देवर्षेण गुणकेश्याः पति
 र्वरः ॥२१॥ कण्व उवाच मातलिं प्रीतमनसं हृत्वा सुमुखदर्शनात् ॥ निवेदयामास तदामाहात्म्यं जन्मकर्म च ॥२२॥ नारद उवाच ऐरावतकुले
 जातः सुमुखो नाम नागराट् ॥ आर्यकस्य मतः पौत्रो दौहित्रो वामनस्य च ॥२३॥ एतस्य हि पितानागश्चिकुरो नाम मातले ॥ नचिरादैनते येन पंचत्वमुपपादितः
 ॥२४॥ ततो ब्रवीत्प्रीतमना मातलिं नारदं वचः ॥ एष मे रुचितस्तात जामाता भुजगोत्तमः ॥२५॥ क्रियतामत्र यत्नो वै प्रीतिमानस्म्यनेन वै ॥ अस्मै नागाय वै
 दातुं प्रियां दुहितरं मुने ॥२६॥ इति श्रीम० उद्योगपर्वणि भगवद्धानपर्वणि मातलिवरान्वेषणे अधिकशततमोऽध्यायः ॥१०३॥ ॥६॥ अध्यायः ॥१०३॥ ॥७॥